

(1933 – 2012)

AV. NECDET DOĞANATA

Merhum Necdet Doğanata 1933 Düzce doğumludur. İstanbul Vefa Lisesi'ni bitirdikten sonra, 1957 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Dolayısıyla Necdet Doğanata'nın asıl mesleği avukatlıktır. İzmir'de 8 yıl avukatlık yaptı. Avukat Necdet Doğanata başta Ahmed Feyzi Kul olmak üzere, çok sayıda Risale-i Nur talebelerinin davalarına girmiştir. Vefatına yakın Üstad Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerinin vekâletini de almıştır. Bu vekâlet alma işi, Said Nursi Hazretlerinin bu sevgili talebesini müşfik kolları altına almak, korumak maksadıyla verilmiştir. Anlatımı gelecek...

Doğanata ağabeyimiz, Bediüzzaman Hazretlerinin İstanbul ziyareti sırasında, gazetecilerin hücumu anında, Üstad'ımızın üzerine şemsiye açarak O'nu koruyan erlerden birisidir. O günkü gazeteler bu fotoğrafları birinci sayfadan neşretmiştir. Gazeteler bu teşhiri yapınca, bir şikâyet olmuş ve İzmir Barosu, Avukat Necdet Doğanata'nın savunmasını almıştır. Necdet Bey de bu savunma talebini fırsata çevirerek, Üstad'ı Said Nursi'yi İzmir Baro'suna anlatmıştır.

Hız. Üstad'ın defin işlemleri tamamlandıktan sonra, ertesi gün Urfa'da Abdullah Yeğin ağabeyin kaldığı dersanede ağabeyler bir istişare toplantısı yaptılar. O toplantıda Necdet Doğanata'nın yaptığı bir konuşma var. Bu konuşma tarihi önem taşımaktadır. Resulullah Efendimizin vefatı hengâmında Hz. Ebu Bekir'in yaptığı konuşma gibi diyebiliriz.

Necdet ağabey hayatının son anına kadar Risale-i Nur'un tahşiyeli derslerine hiç ara vermeden devam etmiştir. Diyelim, Ankara'da bir hafta işleri var; ders günü uçakla gelip derse iştirak ettikten sonra tekrar geri döndüğüne herkes şahittir. Derslere bu derece önem veriyordu. Derslerde Risale-i Nur'u ekseriye kendisi okur, dinleyenlerin ne anladığını öğrenmek isterdi. Malâyaniyata, sûri sohbetle hiç fırsat bırakmaz, devamlı Risale okur, okunan mevzuları müzakere ettirirdi. Necdet Bey'in konuşması, hitabesi çok düzgün ve etkileyicidir. Külliyyatın büyük bir bölümü kendi sesinden arşivimizde kayıtlıdır.

Necdet Doğanata geçen yıllar içinde eğitim hizmetlerine ağırlık vermiştir. Önce kayınpederi merhum Ali Rıza Güven'in merhum Yaşar Tunagür Hocaefendi'nin teşvikiyle 1965'de kurduğu İzmir Fatih Koleji'nin ilk müdürü olmuş ve ilerleyen yıllar içinde de 2007'de İzmir Üniversitesi'ni kurmuştur.

Doğanata büyüğümüz, 27 Ekim 2012 Cumartesi gece yarısı atalarının seneler evvel göç edip geldiği topraklarda, Midilli Adasında kalp krizi geçirerek, mübarek Kurban Bayramının üçüncü gününde, 79 yaşında iken vefat etmiştir.

Necdet Doğanata'nın okuduğu Risale derslerine sayılamayacak kadar çok iştirak ettim. Ne yazık ki bütün ısrarlarıma rağmen, ayrı bir zaman ayırıp, oturup hatıralarının tamamının kaydını yapamadım. Her seferinde "Ömer Bey ben şunu yaptım, ben bunu yaptım diye anlatamam, ihlâsım zarar görür" diyerek beni atlatmıştır. Okuyacağınız hatıralar ise 1995 yılında, her nasılsa bir kaçamak olarak, kendisiyle soru-cevap şeklinde yaptığım çok kısa bir konuşmadır. Bu çalışmanın tamamlanması için, merhum Necdet ağabeyimizden tevarüs eden maddi ve manevi sorumluluğu omuzlarına alan muhterem evlatları Ali ve Selim Beyler katkıda bulunmuşlardır. Kendilerine teşekkür ediyorum.

Necdet Doğanata, Hüsnü Bayram, Yılmaz Bayram, Ahmet Aytimur

Bu tarihi fotoğraf 15.05.2008 tarihinde ağabeylerin Necdet Doğanata ile buluşmaları sırasında Ömer Özcan tarafından çekilmiştir

Av. Necdet Doğanata Anlatıyor¹:

Bediüzzaman hazretlerinin dava vekâletini aldığınızı biliyoruz. Nasıl gerçekleşti bu iş?

1960 senesinde Üstad hazretleri vefatından üç ay kadar evvel İstanbul Piyer Loti Oteline gelmişti. O zaman biz diğer kardeşlerle beraber Üstad'ı karşıladık ve gazetecilerin fotoğraf almaması için Üstad'ı şemsiye altına aldık. O sırada gazetecilerin çektikleri fotoğraflarda ben şemsiyenin dışında kaldığımdan açıkça çıkmışım. Gazeteler bu fotoğrafı neşrettiler. Ayrıca biz Av. Bekir Berk ve Av. Hüsameddin Akmumcu olarak üç avukat aynı otelde Üstad hakkında bir basın açıklaması yapmıştık. Tabi bu da gazetelerde yer aldı.

Bunları gazetelerde gören İzmir Halk Partisi Gençlik Kolu Başkanı Av. Kemal Önder beni üyesi olduğum İzmir Barosuna şikâyet etmiş. Hadiseyi duyan Av. Bekir Berk ağabey de bunu Üstad'a duyurmuş. İşte o zaman Üstad Hazretleri bana hemen bir vekâletname göndererek, beni muhafaza altına almış oldu. Barodan benim savunmamı aldılar. Ben hiçbir taviz vermeden savunmamı yaptım. Sonra bu iş beş sene kadar sürdü, zamanaşımından takibat düştü.

Said Nursi Hazretlerinin herhangi bir davasına girmediniz o zaman?

Evet, hiçbir zaman Üstad'ın bir davasına giremedim. Kısa bir müddet sonra Üstad Hazretleri vefat etmişti zaten. Fakat diğer ağabeylerin, mesela Ahmed Feyzi ağabeyin davalarına çok girdim.

Bir de, Bediüzzaman Hazretlerinin Urfa'da defin işleri tamamlandıktan sonra yaptığınız önemli bir konuşma var?

Üstadın defin işleri bittikten sonra, orada Mehmed Kayalar ağabey vardı. Emekli Yüzbaşı...

Kayalar ağabeyimiz bir kaç ay önce Yalova'da vefat etti.

Ya öyle mi? Duymamıştım. Zaten bu hâdiseden sonra bir daha da hiç görmedim kendisini. Allah rahmet etsin.

Konuşmayı anlatıyordunuz?

Kayalar ağabey müteheyyiç fitratının, belki de mesleğinin gereği defin işi bittikten sonra (ertesi günü) bir konuşma yaptı. Konuşmasında "Üstad'ın yerine bir halife seçelim..." gibi, bence mesleğimizde olmayan bir konuşmaydı bu. İşte o zaman ben de çıkıp topluluğa hitaben şimdi tam hatırlayamadığım bir konuşma yaptım. Meâlen: "Üstad'ımız şimdiye kadar ne yaptıysa, nasıl yaptıysa, kitaplarda yazdığı gibi aynı şekilde devam etmek lâzım..." manasında şeyler söyledim.

Peyami Safa ile bir buluşmanız var?

¹ Bu kısa röportaj 3 ŞUBAT 1995 tarihinde yapılmıştır.

Bir gün Av. Bekir Berk ağabeyle beraber merhum Peyami Safa'yı ziyarete gitmiştik. Tabi sohbetimiz hizmetlerden ve Üstad'dan oldu. Bize dedi ki: "Çocuklar bu işler Emirdağ'dan olmaz..." O öyle dedi ama bak şimdi bütün dünyada insanlar Risale--i Nur okuyor ve imanlarını kurtarıyorlar.

Askerliğinizi Elazığ'da yaptınız, Hulusi ağabeyle münasebetiniz oldu mu hiç?

Askerliğimi 1961 senesinde inzibat subayı olarak Elazığ'da yaptım. İnzibat merkezi Hulusi ağabeyin evine çok yakındı. Ben Hulusi ağabeyin evinde yapılan derslere iştirak ederdim. Hem de inzibat subayı olarak. 1961, 27 Mayıs ihtilalinin en baskılı dönemleriydi, buna rağmen Hulusi ağabeye hiçbir şey olmadı, olamazdı. Çünkü o Hazreti Üstad'dan dualıydı. Hulusi ağabey bir kere bile karakola, hapisaneye düşmemiştir. Üstad, bu Hulusi talebesi için, "Seni vermeyeceğim" demiş ya. Onun için tabi...

Sağdaki fotoğrafta Hz. Üstad'ı İstanbul'a son gelişlerinde gazetecilerden korumak için, üzerine şemsiye açan talebeleri görüyoruz. Şemsiyenin önünde Av. Necdet Doğanata var. 2.1.1960

Soldaki fotoğrafta Bediüzzaman Hazretlerinin İstanbul'a son gelişlerinde Av. Bekir Berk ve Av. Necdet Doğanata basın toplantısı sırasında masada görülmektedir. 2.1.1960

NECDET DOĞANATA BARO'YA BEDİÜZZAMAN'I ANLATIYOR

Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerini Piyer Loti Otelinde karşılarken Necdet Doğanata'nın fotoğrafı çekiliyor ve Hürriyet Gazetesi'nin 1. sayfasında neşrediliyor. Bunu gören İzmir Halk Partisi Gençlik Kolu Başkanı Av. Kemal Önder, Doğanata'yı üyesi olduğu İzmir Barosuna şikâyet ediyor. İzmir Barosu da Necdet Bey'in savunmasını alıyor.

Necdet Doğanata İzmir Barosuna 7 sayfalık kahramanca bir savunma hazırlıyor. Baro'ya ders verir gibi Üstad'ı Bediüzzaman'ı anlatıyor. Hiç taviz vermeden yazdım dediği savunmanın ilk ve son paragrafları şöyledir:

Necdet Doğanata-Avukat
Kemeraltı Camii karşısı No:8 İzmir

5 Şubat 1960

Baro Başkanlığına İZMİR

Baronuz avukatlarından Kemal Önder'in hakkımda başkanlığınıza yapılan ve sureti tarafıma tebliğ edilen dilekçesine cevaptır.

Adaletin ve adalet mensuplarının her şeyden evvel mutlak beyinlere istinad etmesi adaletin vekarına yakışır bir keyfiyet iken, sayın arkadaşımızın her şeyi yapabilir ve yaptığı iftirallardan dolayı sorumlu tutulmayabilir bulunan gazete yaygaralarını bir kat'i delil gibi ele alarak ve müphem ve manası üzerinde ilmî ve hukukî işlem yapılmamış olan bazı kelimeleri kendine siper ederek maalesef bir sürü iftiraların aktörü halinde hareket ettiği görülmektedir. Evvela Türkiye'de gericilik denilen mahiyeti sarahatle tayin edilmiş ve kanuni müdevvenata girmiş bir hukuk formülü yoktur. Eğer

memleketi Moskova ruhunun inkârcılığına sürüklemek isteyen ve vicdanı ve vicdan hürriyetini red ve tenkil davasını kendilerine bayrak yapan malum hizbin avukatlığını yapıyorsa ve onlar tarafından vatandaşlar aleyhine mütemadiyen yaygara halinde yapılan isnadları her yerde geçer akçe gibi iftiracılık zihniyetini hakim kılıyorsa, sayın arkadaşım, davasının tamamen mesnetsiz ve asla hakikate uymayan bir vakia olduğundan gafil kalıyor demektir.

Bediüzzaman denilen zat bir Türk vatandaşdır. Sayın arkadaşımın taraf tuttuğu vicdan hürriyetinin inkarcıları tarafından yazdığı İslami eserler yüzünden defalarca tahtı mahkemeye ve fekat her defasında tertemiz ve alnı açık çıkmış bir alimimizdir. Halen ise Emirdağında ve Isparta'da ikameti ihtiyaridir. Ve asla bu nevi bir mahkumiyet altında değildir.

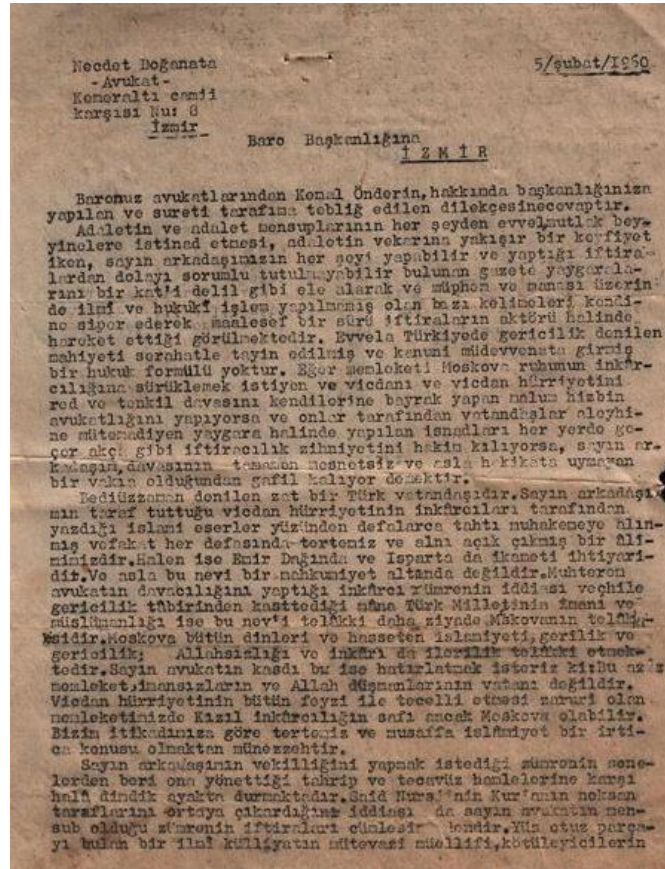
.....

Yedi sayfalık savunmanın son paragrafı şöyle bitiyor:

Laikliği, yani vicdani kanaatlerde serbest olmanın her nev-i müdahaleden azade olması keyfiyetini esas prensip olarak kabul eden bir memlekette inanmayanların vicdani kanaatlerine bir kimsenin karışması hak dışı bir vakia olduğu gibi inanan muazzam bir ekseriyetin temiz kanaatlerine müdahale etmek de ve onu suçlandırmaya, kötülendirmeye yeltenmek hakiki bir gaddarlığın ifadesidir ki, böyle bir hüznün verici bir vakıatı Baro gibi adalet ve hak temsilciliği vazifesiyle mükellef bir camiaya aksettirmekten; her haysiyetli şahsın düşeceği ızdırap sonsuz olmak icap eder.

Asıl şayanı teessür olan nokta, sayın arkadaşımızın partilerine ait siyasi maksat ve idealler baro gibi tarafsız olması zaruri olan bir hak müessesesini bu vesile ile alet etmek istemesidir. Bunun takdirini ve takip edilen maksatların baronun şerefini ve hakikatin haysiyetini ne derece istismar eder bir durumda olduğunu takdirine arz ediyorum.

Avukat Necdet Doğanata

Av. Necdet Doğanata'nın İzmir Barosuna karşı hazırladığı 7 sayfalık savunmanın ilk sayfası

T. C. İSTANBUL 2. Sorğu Hâkimliği	16/12/960 K A R A R 74
Karar No. : 960/288	
Esas No. : 960/49	
C. M. U. No. : 960/2979	
Hâkim : Muammer Arcan	
Sicil No. : 6690	
Kâtip : İbrahim Dinç	
Dâvacı : Âmme Hukuk-u	
Maznunlar : 1 — Mehmet oğlu, 1336 doğumlu Ziver Gündüzalp , 2 — Mustafa oğlu, 926 doğumlu, Bekir Berk 3 — İsmail oğlu, 933 doğumlu, Necdet Doğanata	
Suç : 6187 sayılı kanuna muhalefet	
Suç T. : 1/1/960	
6187 sayılı kanuna muhalefetten maznunlar Ziver Gündüzalp, Bekir Berk ve Necdet Doğanata haklarında yapılan ilk tahkikatta :	
Maznunların 1/1/960 tarihinde Said Nursi'nin İstanbul'a gelişinde nüfuz ve menfaat teminini dini ve dince mukaddes şeyleri ve kitapları âlet ederek propaganda yapmak suretiyle 6187 sayılı kanuna muhalefet ettikleri iddia edilmiş olup suç mahiyetine ve tarihine göre 113/1 ve 134 sayılı af kanunu ve T. C. K. nun 97. maddesi mucibince maznunlar hakkındaki âmme dâvasının ortadan kaldırılmasına 16/12/960 günü karar verildi. 16/12/960	
Kâtip	Hâkim İmza

1 Ocak 1960 tarihinde Bediüzzaman'ın İstanbul ziyareti sırasında, suçlanan Ziver (Zübeyir) Gündüzalp, Bekir Berk ve Necdet Doğanata hakkında mahkeme tarafından verilen "Amme davasının ortadan kaldırılması" kararı.

MUSTAFA SUNGUR VE AVUKAT NECDET DOĞANATA'NIN MENDERES'E YAZDIKLARI MEKTUP

Aksiyon Dergisi'nden İdris Gürsoy, MİT'in (eski adıyla MAH) Said-i Nursi belgelerini haberleştirmiştir. Yayınlanan belgelerin birinde Said-i Nursi'nin talebesi Mustafa Sungur ile Avukatı Necdet Doğanata'nın imzası var. Mektup 12 Ocak 1960 tarihinde Başvekil Adnan Menderes'e hitaben yazılmıştır. Mektup aynen şöyle:

"Muhterem Başvekilimiz

Adnan Menderes,

Son hadiseler dolayısıyla Üstad Bediüzzaman Said Nursi'nin Emirdağ'ında istirahat ve ikamet eylemeleri Anadolu Ajansı vasıtasıyla ilan ve bu hususta kendilerine mahalli makamlarca tebliğ edilmiştir. Bunun üzerine üstadımız Said Nursi aşağıdaki hususu zat-ı âlilerine ve Dahiliye Vekili'ne duyurulmasını arzu etmişlerdir. Şöyle ki; (bütün muhalifler ve siyasiler her yerde ve her tarafta serbest olarak geziyorlar, üstadımızın hareketi ne siyasi ve ne de muhalif olmadığı ve siyasete karışmadığı halde Ankara'dan gelen bir emirle 'şimdi evinden dahi çıkmayacaksınız' demeleri bir hapsi münferit hükmündedir. Üstadımız zaten kimse ile görüşmüyor ve konuşmuyor hem sesi de kesilmiş, Risale-i Nur üstadımıza ihtiyaç bırakmıyor. Isparta'da ve Emirdağ'da iki senelik kirasını verdiği ikametgâhına gitmeye mecburdur. Isparta ve Emirdağ'da birer ay tebdili hava için gidip gelmesi zarureti var esasen hastalığı itibarıyla bir yerde durmağa tahammül edemiyor, yazın dağlarda kışın şehirlere gezmeye ve oturmaya mecburdur. Risale-i Nur'un fevkalade hizmeti için haric memlekete gitmiyor. Burada bu sıkıntıyı çekiyor, şimdilik bu hastalığında, otuz senelik muhaliflerin yaptığı istibdat lehine bu vaziyet çok ağır geliyor. Bu hususun nazara alınarak üstadımıza serbestiyet verilmesini arz ve talep ederiz.

12 Ocak 1960

Avukat Necdet Doğanata

Yanında bulunan talebesi, Mustafa Sungur

NECDET BEY'İN ADININ GEÇTİĞİ BEDIÜZZAMAN'IN BİR MEKTUBU

Bu mektup merhum Mustafa Sungur ağabey tarafından gayr-i münteşir risalelerden çıkarılıp nur talebelerine okumaları için verilmişti. Mektubu Av. Necdet Doğanata'ya gösterdim. Necdet Bey, "Tarihini tam hatırlayamıyorum, seni yanıtlabilirim, fakat orada 'Necdet Bey' diye bahsi geçen kişi benim" demişti. Hem hatırasına binaen, hem de çok ehemmiyetli dersleri içermesi bakımından mektubu aynen yayınlıyorum. Mektup şöyle:

Azîz Kardeşlerimiz Ahmed Feyzi, Mehmed Emin,

Necdet Beyin tekrar ifâde vermesini bildiren mektubunuzu alıp Üstadımıza okuduk. Üstadımız sizlere selâm ediyor ve muvaffakiyetler niyaz ediyor.

Diyorki: "**Azîz kardeşlerimiz, şu dünyanın gidişatı ve hâdisatın sevkiyle her dâim bitemâmiha âhiret hesabına olmasından ehl-i hakikat, âhirete ve bekâ itibariyle dünyaya bakıyorlar. Bu dünyada muvaffakiyet ve mutlak saâdet maksûd-u bizzat değil. Belki Rıza-i İlâhi, saâdet-i ebediye gibi ulvî emirlerdir. Esmâ-i Hüsnâ'nın mütenevvi tecelliyatına mazhariyet kesbetmektir. Mâhiyet-i insaniyede münderiç acz, fakr, zaaf gibi mâdenleri tazyiklerle işlettirip, Dergâh-ı Ulûhiyete iltica ettirmektir.**

Eğer bunlar olmasaydı, yalnız kürsülere çıkıp konferanslar ve vaazlar vermek, fikrî Münakaşalar yapmak gibi meşrû hususlar dahi olsaydı sönük kalırdı, tam kemâl olmazdı, hakikî ubûdiyet yapılmayacaktı, yalnız bir cihette âyinedarlık olurdu. Mesele ruhun derinliğine nüfuz edemeyecekti. İşte bu ve bunun gibi daha bir çok sebepler var ki; Risale-i Nur şâkirdleri cüz'i küllî dünyevî müzayakalara kederlere dûçar oluyorlar. Tâ ihlâslarını muhafaza edebilsinler, hâdisatın şa'şaa-i sûrisine kapılıp aldanmasınlar."

Hattâ bu sene içinde Üstad'ımızın Ankara ve İstanbul'a son seyahatleri neticesinde muhalif ve muvafık muhîtlerin birden Nur'a iltihakları mâna teşkil edip meydana gelen Risale-i Nur talebelerinin azîm, mânevî kuvvet-i icabı iken Risale-i Nur'un nuranî, bedi' ve ulvî dairesine nâehiller girmek, dünyevî ve siyâsi cereyanlar bulaşmamak için Kader-i İlâhî dest-i inâyetle muhâfaza ediyor gibi bâzı sebepler olsa gerektir.

Çok selâm ve muvaffâkiyetler

Kardeşiniz

Zübeyr, Mustafa Acet

Not: Bu mektûbumuz husûsidir.

Av. Necdet Doğanata ve diğer avukat arkadaşlarının girdiği yüzlerce, binlerce Nurculuk davaları gazeteler tarafından mutlaka haber olarak veriliyordu. Ama ne yazık ki bu haberlerin neredeyse tamamı bazı uydurmalarla kasten saptırılarak veriliyordu. Bir örnek Ulus Gazetesinden verirsek; "...yüzü mütecaviz top sakallı haydarî yakalı ve 99'luk tesbih çeken insanlar..." şeklinde tanıtılıyordu Risale-i Nur Talebeleri. Bu vasıflar iyi değildir veya iyidir konusu değil mesele. Nur talebelerinin tarzı değil bu tarif. Hele yüzlerce Nur Talebesinin mahkemeye top sakalla, 99'luk tespih sallayarak gelmesi muhal ender muhal...

İşte Gazetenin haberi:

16.01.1960 ULUS

İZMİR'DE 10 NURCU YARGILANDI

Gizli yapılan duruşma sırasında koridora sakallı Nurcular doldu.

İzmir, 15 (Telefonla) — Lâikliğe aykırı olarak devletin içtimaî ve hukukî nizamlarını dinî esaslara uydurmak maksadiyle dinî hissiyatı âlet ederek propaganda yapmak suçundan **maznun 10 Nurcu** aleyhine açılan dâvanın duruşmasına bugün şehrimiz İkinci Ağır Ceza Mahkemesinde devam edilmiştir. **Emin Birinci, Mustafa Birlik, Sait Özdemir, Salih Özcan, Atıf Doğan Ural, Mehmet Erakin, Cahit Erdoğan, Ahmet Aytimur, Süleyman Güler ve Şerafettin Artoğan** adındaki **10 Nurcu'nun** duruşmasını takip etmek üzere adliye binasına yüzü mütecaviz top sakallı haydarî yakalı ve 99'luk tesbih çeken insanlar gelmişlerdir. Bu arada koridorda bazı hâdiseler olmuş ve foto muhabirleriyle gazeteciler **Nurcular** tarafından sıkı bir takip altında bulundurulacak zaman zaman resim çekilmesine mani olmak istemişlerdir.

Savcının 16 aydan 80 aya kadar hapislerini istediği 10 Nurcu'yu **Said-i Nursi'nin** umumi vekili İstanbul Barosu Avukatlarından **Bekir Berk** ile İzmir Barosu Avukatlarından **Semih Edgü, Nejdet Doğanata** ve **Ömer Lütfi Bolcalı** savunmakta ve Avukat Bekir Berk duruşma günlerinde İstanbul'dan hususî olarak uçakla şehrimize gelmektedir.